

RUNAVÍKAR SJÓMANSHEIM 25 ÁR:

Úti við 300 gestir vóru í føðingars- degi týskvøldið

– Tíðirnar í 80-unum og nú kunnu ikki samanberast. Tey árinu var sjómansheimið alt ov lítið, og vit plagdu at hava upp í einar 80 døgurðar mitt í viku. Í dag er tað ein sera góður dagur, um vit hava einar 30 døgurðagestir, sigur Hans Pauli Højgaard, fyrststjórnari á Runavíkar Sjómansheimi. – Men hóast tað er sera tungt, so fáa vit raksturinn at bera seg kortini í hesum tíðum

Týsdagin vóru 25 ár liðin, síðani táverandi varabispurinn, Jákup Joensen, vígdi Runavíkar Sjómansheim.

Tann dagin, hetta hendi, 14. mars 1970, var tað kortini ikki nakar heilt spildurnýggjur dreymur, ið gekk út hjá teimum, ið høvdu tikið stig til at fáa eitt sjómansheim í Runavík.

Longu síðst í 50-unum var bygging av einum sjómansheimi tikin við í táverandi býarætlanina hjá kommununi – tá var allur eystari armur á Skálafjørðinum ein kommuna.

Maðurin, ið fremstur av øllum tók stig til at byggja sjómansheimi í Runavík, var – sum ikki einferð – sjómansstrúðarin Johan Olsen úr Rituvík.

Saman við nógvum góðum kreftum eydnaðist tað honum at fáa ynskið ført út í lívið, og ikki minst hevur tað fyrri hann verið ein stórur dagur, tá varabispurin á vári fyr 25 árum síðani helt vígslurðuna á Runavíkar Sjómansheimi.

Eisini hevur tað verið ein

stórur dagur fyrri sjómanskvinnuringarnar, tí teirra partur lá ikki eftir, tá farið varð undir at byggja sjómansheimið. Og fullvist er, at uttan teirra innsats hevði tað als ikki borið til.

Við tí var ein gomul ætlan vordin veruleiki, og við sjómansheiminum í Havn og Klaksvík vóru tey nú trý í tali í øllum landinum.

Triðja fyrststjórnari

Tað fyrsta árið – og eitt ár frammanundan – vóru tað hjúnini Borghild og Johannes Martin Olsen, ið høvdu leiðsluna av sjómansheiminum um hendi.

Í 1971 tóku so Lea og Jacob Højgaard við, og vóru tey fyrststjórnarar í samfull 14 ár. Hvørt mansbarn í Føroyum man eisini kenna »Jakku á Sjómansheiminum«, sum Jacob Højgaard hevur verið kallaður. Lea og hann vóru soleiðis tey mongu fystu árinu við til at mynda sjómansheimið, til tey lögdu frá sær í 1985.

Tá tóku núverandi fyrststjórnarar, Maria og

Hans Pauli Højgaard, við starvinum. Tey vóru heldur ikki sær í royndum á økinum, tí frammanundan vóru tey í nøkur ár fyrststjórnarar á sjómansheiminum í Lerwick í Hetlandi.

Teini 12-13 ár, meðan Lea og Jacob Højgaard vóru fyrststjórnarar, vóru eisini hjúnini Brynhild og Esmar Lamhauge knýtt at heiminum. Jacob og Esmar koyrdu tá við skiftivaktum.

Úti við 300 gestir vóru týskvøldið

Sjálvur føðingardagurin varð hildin týskvøldið, og tá varð so dyggiliga staðfest, at hóast tey eru, ið halda tíðina vera farna frá sjómansheiminum, eigur Runavíkar Sjómansheim enn nógvar góðar vinir.

Vit høvdu úti við 300 gestir inn á gólvið, og eg má siga, at tað fløvaði at sigga so mong, sigur Hans Pauli Højgaard, ið saman við konuni Mariu hevur við leiðsluna av sjómansheiminum um hendi síðani 1985.

Dagurin varð hildin á

Triðja fyrststjórnari á Runavíkar Sjómansheimi hesi 25 árinu, ið farin eru aftur um bak. Maria og Hans Pauli Højgaard hava verið fyrststjórnarar síðani 1985

Mynd: Judith Johannesen

tann hátt, at fyrst var ein døgurði kl. 18 fyrri innbøðnum gestum, og síðani var opið hús frá kl. 19.30. Fyri at fáa døgurðan frá hondini áðrenn opið hús skuldi vera, biðaðu røðurnar til seinna partin av kvøldinum, men tá vóru tær eisini so mangar, at

røðarar vóru uppi nærur uttan steðg restina av kvøldinum.

Millum gestirnar vóru umboð fyrri kirkjuna, landsstýrið, heima- og sjómansmissiónina, fiskimannafelagið, Føroya Sparikassa og Føroya Banka, Tryggingarsambandið og fleiri onnur. Og ikki at gloyma vóru sjálvsagt umboð fyrri sjómanskvinnuringarnar við. Tað vóru eisini teir lokalu sjómanskvinnuringarnir, ið høvdu syrgt fyrri tí, ið bórðreitt var við til opna húsið.

Við so mongum gestum gjøgnum alt kvøldið var húsið rokað av fólki, men kortini bar – sum altíð – væl til at geva øllum sess, og rættur føðingardagsdámur var yvir kvøldinum.

Nóg er broytt gjøgnum árinu

Síðani sjómansheimið í 1970 varð tikið í nýtslu, er nóg broytt á mongum økjum, og við tíðini eru eisini ávisar broytingar gjørdar á

sjálvan bygningin, hóast hann í útsjónð hevur borið aldurin væl.

Tey fyrstu árinu leigaðu sparikassin og hárskeri í kjallarahæddini, men sum brúk gjørdist fyrri meira plássíð hjá teimum, fluttu teir í onnur høli, og kjallarin er í dag innrættaður við nútímans kømrum. Yvirhøvur eru tær flestu broytingarnar gjøgnum árinu gjørdar innan, og sjómansheimið hevur í dag 23 kømur við plássíð fyrri úti við 50 gestum, matstovu við plássíð fyrri 60 gestum. Verður matstovan lögð aftrat restini av tí hæddini, hevur sjómansheimið góð veitsluhøli við loyvi til 180 gestir.

Gjøgnum árinu eru so eisini aðrar broytingar gjørdar, so sjómansheimið í dag hevur fleiri nútímans kømur við brúsu og øllum tilhoyri.

Tá føroysku gistingarhúsinu vóru dygdarmett í fjør, fekk Runavíkar Sjómansheim tær stjørnur, men samstundis varð gjørt

Úti við 300 gestir stúkku inn á gólvið á Runavíkar Sjómansheimi týskvøldið, tá heimur kundi halda sín 25 ára føðingardag. Her gongur fyrrverandi fyrststjórnari Jacob Højgaard – øll kenna hann sum Jakku á Sjómansheiminum – millum bórðini, soleiðis sum hann plagdi at gera tað tey 14 árinu, hann og konan Lea vóru fyrststjórnarar

Mynd: Judith Johannesen